Ankenævnet for Forsikring

893/12

Den 29. maj 2012 blev i sag nr. 81.154:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxx xxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede har pensionsordning (AP NetLink) i AP Pension. Hun kræver, at selskabet skal yde forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne pga. knæproblemer, som begyndte i efteråret 2009.

Selskabet har afvist kravet med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke har været nedsat i dækningsberettigende grad - ud over karenstiden - inden den 1/6 2011, hvor erhvervsevnetabsdækningerne bortfaldt, fordi pensionsordningen blev ændret til en hvilende ordning (fripolice).

Ifølge pensionsordningens aftalegrundlag har forsikrede ret til fuld bidragsfritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne, hvis den specifikke eller generelle erhvervsevne pga. sygdom eller ulykke nedsættes til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder. Ved et varigt generelt erhvervsevnetab på mindst to tredjedele giver pensionsordningen desuden ret til udbetaling af invalidesum. Sidstnævnte kan dog tidligst udbetales 1 år efter invaliditetens indtræden.

Klageren, der er født i 1956, blev på baggrund af en firmapensionsaftale optaget i pensionsordningen den 1/1 2010. I henhold til de almindelige bestemmelser i firmapensi-

onsaftalen blev hun dog først omfattet af erhvervsevnetabsdækningerne fra den 1/4 2010.

Den 20/4 2011 modtog selskabet fra klageren ansøgning om invalidepension. I følgebrevet hedder det:

> "Jeg tillader mig at indsende udfyldt ansøgning om invalidepension, idet jeg ikke rigtig kan acceptere kravet om min. 3 måneders sygemelding. Mine papirer fra ... viser klart, at jeg ingen mulighed har for at komme mig 100% efter de knæskader, som jeg har pådraget mig i forbindelse med min sport. Min læge har sendt en erklæring til jer med en kopi af rapporten fra ...
>
> Det er kun et spørgsmål om tid, hvornår jeg helt må opgive at arbejde p.g.a. smerter og dårlig bevægelsesapparat. Jeg har efter begge knæoperationer, især den sidste, været en del sygemeldt samt fraværende p.g.a. forskellige undersøgelser og lægebesøg. Jeg har allerede været igennem mere end en lang genoptræning, som desværre ikke har haft noget særlig effekt. Der er ligesom ikke noget at gøre mere.
>
> Jeg vil gerne have, at I registrerer min ansøgning nu med henblik på behandling af en invaliditetsydelse, da min arbejdsevne allerede er nedsat og koncentrationen distraheres af smerter. På nuværende tidspunkt ville jeg ikke være i stand til at passe mit job uden min bil og den forståelse for min situation, hvor jeg nu går ned på ca. 15 timer foreløbig.
>
> Jeg har forsøgt hvad jeg kan for at komme på fode igen, og har haft svært ved at nå den selverkendelse, at jeg er mærket for resten af mit liv, men det er dog så småt ved at gå op for mig, og det er uholdbart, at jeg skal døje så meget med smerter på en arbejdsplads bare for at skabe penge til dagen og vejen, når jeg i øvrigt også burde være omfattet af en forsikring, som der er betalt til.
>
> Jeg endnu ikke har fået bestemt nogen invaliditetsgrad, men stiller mig gerne til rådighed for en lægevurdering gennem AP Pension."

Af det vedlagte ansøgningsskema fremgår bl.a.:

> "**3. Oplysninger om din sygdom**
>
> A. Hvad hedder din sygdom? **Vides ikke**
>
> B. Hvilke symptomer har du? **Gangbesvær, smerter og problemer med at sidde med bøjede knæ i længere tid (ca. 15-30 min.)**
>
> C. Bruger du medicin? Nej ☐ Ja ☒ - Hvis Ja, hvilken medicin? **Mandolgin - men ikke hver dag, da det er vanedannende.**
>
> D. Får du nogen anden behandling? Nej ☒ Ja ☐ Hvis Ja, hvilken?
>
> E. Hvad forhindrer dig i at arbejde? **Smerter og dårlig gangfunktion**
>
> F. Hvornår mærkede du noget til lidelsen første gang? Dato: **Ultimo september 2009**
> ...

4. Ulykkestilfælde (udfyldes hvis der er sket et ulykkestilfælde)

A. Hvordan skete ulykken? **Efter badmintonkamp tiltagende smerter og forringet gang-funktion**

B. Hvornår skete ulykken? **Ultimo september 2009**

C. Hvad skete der med dig? **Det vides ikke men tiltagende smerter og efter ca. 5 dage kunne jeg ikke gå 100 meter**

D. Hvad er efter din mening årsag til ulykken? **Vridskade i knæ**

5. Lægebehandling mv.

A. Hvem har behandlet dig i forbindelse med din sygdom/skade? **... Hospital**

B. Hvornår? **Fra november 2009 - maj/juni 2010**

C. Er du opereret i forbindelse med din sygdom/skade? Nej ☐ Ja ☒
Hvis Ja, hvornår? **15/1-2010 og 28/5-2010**
...
7. Sygemelding

A. Hvornår var din første fraværsdag? Dato: **Kan jeg ikke huske men der har været en del løbende siden sept/okt. 2009**

B. Er du sygemeldt nu? Nej ☒ Ja ☐
Hvis Ja, hvornår startede sygemeldingen?

C. Har du været sygemeldt i flere perioder? Nej ☐ Ja ☒
Hvis Ja, så skriv perioderne her: **Dec/jan 2009/2010, maj-juni-juli 2010 samt løbende gennem resten af 2010 og 2011**

D. Er du for tiden i stand til at udføre arbejde? Nej ☐ Ja ☒ Hvis Ja, så oplys antal timer om ugen: **Ca. 15 timer**
...
8. Erhverv

A. Hvori bestod dit arbejde?
...
☒ Kontorarbejde
...
B. Beskriv kort de arbejdsfunktioner, du havde lige ingen sygemeldingen.
IT og administration

C. Hvad var din ugentlige arbejdstid **37** timer

D. Skal du fratræde din stilling? Ja ☒ Nej ☐

Hvis Ja, hvilken dato fratræder du (dato for lønophør)? **31-5-2011**

Har du selv sagt op? Ja ☐ Nej ☒

Er du blevet sagt op? Ja ☒ Nej ☐

E. Har du mulighed for nedsat arbejdstid? Nej ☐ Ja ☒

F. Hvor mange timer om ugen? **Ca. 15 timer**"

Selskabet modtog desuden "Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1", der er underskrevet af klagerens egen læge den 15/4 2011. Det fremgår heraf, at klageren arbejder som direktionssekretær (kontor/IT), jf. besvarelsen af spørgsmål 2. Lægen angiver diagnosen "Bakercyste sin., grad 3-4, brusklæsioner gen sit et dxt", jf. besvarelsen af spørgsmål 3, a). Spørgsmål 8, a) - "Mener patienten at kunne deltage i sit hidtidige arbejde?" - er besvaret med kryds i rubrikken "JA", og det uddybende spørgsmål "Fra hvornår?" er besvaret med "Slut. juni 2010", og der er herunder sat kryds i rubrikken "På fuld tid". Besvarelsen er yderligere uddybet med følgende tekst "Har fortsat behov for at blive hjemme enkelte dage, når hun har for ondt i knæet. Ca. 2-3 dage/mdr. + klaret andre dage ved at arbejde hjemmefra". Lægeattestens spørgsmål 9, a) - "Hvilke funktioner af sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner mener patienten, han/hun ikke kan udføre?" - har lægen besvaret således "Problemer med at gå, stærkt nedsat gangdistance, ikke længere klatre. Kan ikke stå på trappestige, klarer trapper besværligt og med støtte, kan ikke spille badminton eller dyrke sport, kan ikke løbe, kan ikke gå ned i hug eller danse, kan ikke sidde stille for længe, brug for at få benene op (f.eks. på skrivebordet) en gang imellem". Lægeattestens spørgsmål 9, c) - "Hvor mange timer vurderer De, patienten kan arbejde?" - har lægen besvaret med teksten "37 t ??", og i forlængelse heraf har hun anført "Føler det er svært at magte de 37 t/uge. Af andre årsager går hun nu ned på 15 t/uge - føler selv det også er mere realistisk at klare det. Kommer dgl. hjem helt udmattet og må hvile - føler det skyldes de konstante smt. i knæene".

Til brug for sagens behandling modtog selskabet desuden journaloplysninger fra det behandlende privathospital og kommunen. Nogle af de modtagne oplysninger gengives her:

Af journaludskrift fra privathospitalet fremgår bl.a.:

"**12-11-2009 Ort.kir.amb. ...**

For et par måneder siden efter badmintonkamp, men ikke direkte i forbindelse med den, tiltagende smerter posterolateralsiden af venstre knæ. Smerterne så kraftige, at pt. næsten ikke kunne gå og støtte. Samtidig hævelse.
Har tidligere haft lidt svage knæ, men aldrig oplevet noget der minder om dette. Smerterne trak op og ned ad benet. Fysioterapi uden særlig effekt.

Obj,
Nu ses venstre knæ med hævelse og der er lille anslag. Ekstenderes fuldt, men pt. foretrækker det 10-15 grader flekteret. Flekterer til 110 herefter smerter posterolateralt.
Øm i laterale ledlinje også ved rotation.

Med ultralydsskanning findes bagtil en bakercyste, men ikke sikre forandringer posterolateralt. Knæet i øvrigt ligamentært stabilt.

Vurdering
Der kan være tale om degenerative forandringer, men en lateral meniskskade må mistænkes.
Videreudredes med rp. MR-skanning af ve. knæ
...
17-11-2009 MR-skanning
...
Konklusion:
Ansamling, synovit og bakercyste
Svær artrose i alle ledkamre med bruskdefekt på mediale femurkondyl
Degenerative forandringer i baghorn af mediale menisk med intern læsion
Ingen tegn på lateral menisklæsion.
...
15-01-2010 Operationsgangen ...
Pt. har ansamling og smerter i ve. knæ. MR-scanning har vist bruskdegeneration. Ingen meniskskader. Pt. har haft smerter i lang tid, og der er indikation for artroskopi af ve. knæ.

I		UA
gøres	NGF31	chondrectomia part. gen. sin.

To forreste portaler.
På patella er der grad 3 brusklæsioner, løs brusk reseceres. I trochlea er der grad 2-3 brusklæsioner. På mediale femurkondyl er brusken tynd superiort, når man kommer ned i mediale ledkammer er der ingen brusk. Der er på hele den centrale del af femurkondylen grad 4 brusklæsion. På tibia er brusken fibrilleret bagtil, på tibiaplateauet tynder brusken ud til grad 3-4 læsion, mediale menisk er normal helt uden degeneration. Korsbånd er normale. I laterale ledkammer er der let fibrillering af brusken på femur og tibia, normal menisk.
Løs brusk på mediale femurkondyl reseceres.

Der indsprøjtes	10 ml 1/2% Marcain i leddet nylon i huden

Konklusion
Slidgigt i ve. knæ patellofemoralt og i mediale ledkammer. Der er god mulighed for smertelindring efter aktuelle indgreb, men hvis pt. vedbliver med at have udtalte smerter i knæet, må alloplastik eller valgiserende tibiaosteotomi overvejes.
...

01-03-2010 Ort.kir.amb, ...
Pt. kommer til kontrol 6 uger postoperativt. Forløbet har været kompliceret af noget hævelse i knæhasen. Pt. har en bakercyste og pt. har talt med ... undervejs, som har sagt, at hun skal komme ind til en idrætskirurg, hvis det ikke er blevet bedre.

Obj.
Der er ingen hævelse af knæet ved omfangsmål. Der er fri bevægelighed i fleksion og ekstension. Der er ømhed af knæet sv. til indstiksstederne. Ingen ømhed sv. til mediale og laterale ledlinje. Ingen rotations og kompressionsømhed sv. til meniskerne. Muskulaturen er i orden, der er ingen quadricepsatrofi.

Konklusion
Fin status 6 uger postoperativt. Dog synes pt. det spænder enormt meget i knæhasen. Pt. skal indkaldes til behandling hos en idrætskirurg med tømning af bakercyste og blokadebehandling iflg. ...'s notat og pt. skal have tilsendt et brev med tid og pt. skal på ferie om 1 måned så hvis det kan foregå snarest muligt, vil pt. være glad.
afsluttes herfra

...
21-05-2010 Ort.kir.amb. ...
Kendt i afd. med gener fra ve. knæ. Det er efterhånden faldet til ro, og hun synes, at det fungerer fint. Nu i forb. med at hun har genoptaget sit badminton fået voldsomme gener fra sit hø. knæ. Har den sidste måneds tid haft rigtig svært ved at få ro i det og er i øjeblikket nødt til at være sygemeldt, da hun ikke kan strække og bøje det, så hun kan ikke køre bil. Må tage både Mandolgin og Kodein for at holde smerterne nede.

Objektivt
er knæet da også hævet. Der er 10 graders ekstensionsdefekt og hun kan flektere til 90 grader. Der er distinkt ømhed sv.t. den mediale menisk og udtalt ubehag ved rotation og kompression.
...
Kendt i afd. med gener fra ve. knæ, opereret med godt resultat. Nu i forb. med, at hun har genoptaget sin badminton fået voldsomme gener fra sit hø. knæ. Hun er sygemeldt pga. smerter, og fordi hun ikke kan bøje og strække benet fuldt. Har et låst knæ, og der er indikation for a-skopi med oprensning, og pt, er informeret om forløb og risiko og accepterer.

I		UA
foretages	NGD11	resectio men. lat. part. gen. dxt.
et	NGF31	afglatning af brusklæsion mediale femurkondyl gen. dxt.
og	NGF11	synovectomia part. gen. dxt.

Knæet testes i anæstesi og findes fortsat med lidt ekstensionsdefekt. Ellers fri bevægelighed, og knæet er stabilt.
Anterolateralt og anteromedialt indstik.
Knæet præget af udtalt irriteret synovit samt begyndende slidgigt i hele knæet med flosset, fibrilleret brusk. På femurkondylen, foreneligt med pt.s gener, findes der en 2 x 1 cm stor ny brusklæsion med løse bruskflager, der kan interponere i leddet. Bruskflagerne rettes til.

17-09-2010 Ort.kir. amb. ...
Afsluttende kontrol.

Opereret i ve. knæ med fund af retropatellar artrose og efterfølgende oprensning i januar 2010 og i hø. knæ med en 2 x 1 cm stor bruskskade på mediale femurkondyl i et knæ, der i øvrigt er præget af begyndende artrose.
Synes at hun fortsat slås noget med knæene, men går fortsat til træning og mærker fortsat fremgang.
Mht. ve. knæ er der rimelig fred i det. Kan ekstendere fuldt. Mangler lige de sidste 10 grader i fuld fleksion. Der er ikke nogen ømhed langs ledlinierne, ingen rotations- eller kompressionsømhed, men skurren retropatellart.
På hø. knæ er der fortsat en lille smule hævelse, og hun mangler lige de sidste 5 grader i fuld ekstension. Det skal der arbejdes på, og knæet kan faktisk godt komme ned i neutral. Ligesom på ve. knæ mangler der de sidste 10 grader i fuld fleksion og heller ikke her nogen ømhed ved rotation og kompression.

Konklusion
Har begyndende artrose i begge knæ. Derudover en bruskskade i hø. knæ, der er opereret for 4 mdr. siden. Hun mangler fortsat noget i at kunne strække hø. knæ fuldt, og det skal hun træne. Derudover er der egentlig en rimelig status på nuværende tidspunkt, og hun kan fortsat forvente yderligere bedring. Vil være præget af den begyndende artrose, og hun informeres omkring dette forløb.

AFSLUTTES herfra,

men kan genhenvises ved behov.
...
21-01-2011 Telefonkons. ...
Opereret i begge knæ med bruskoprensning. Der er fundet ret betydelige bruskskader og artroseforandringer. Pt. har ringet, idet hun ikke kan forstå, at hun ikke kan forstå, at hun ikke har fået det bedre, hun beskriver igangsætningsstivhed og af og til hævelse af knæene, afhængigt af belastninger og har ikke forventet, at det skulle være så dårligt. Jeg forklarer pt., at de bruskforandringer hun har og den slidgigt der blev fundet fint forklarer de problemer hun har. Nogen gange falder knæene til ro i en lang periode og kan være helt smertefri, men ikke altid. Den tilstand hun har er kronisk. Jeg anbefaler hende ved smerter at tage en gigtpille, hun forklares at det er en kronisk tilstand, og at den vil formentlig blive værre med årene. Aktuelt er der ikke indikation for yderligere."

Af journalnotat af 8/4 2011 fra kommunens jobcenter fremgår:

"Pgl. har ønsket samtale, da hun ønsker at drøfte sine muligheder for at få førtidspension. Hun er blevet opereret i begge knæ (pga slidgigt, 'sygdom i knoglerne) i hhv. januar og maj 2010, og er efterfølgende blevet genoptrænet i ½ år. Hun oplyser, at disse tiltag ikke har hjulpet på hendes dårlige knæ, da hun nu har konstante store smerter i begge knæ og har problemer med at klare sit daglige arbejde på kontor, da hun har besvær med at bøje benene. Hun har også svært ved at stå og gå. De daglige smerter bevirker, at hun bliver ukoncentreret og udtrættes hurtigt. Hun har heller ikke overskud til noget socialt liv efter arbejdsophør og sover dårligt om natten pga smerter. Hun oplyser tillige om flere andre helbredsmæssige gener, hun går og døjer med, bl.a. musearm. Pgl. har pt fuldtidsjob og er i a-kasse, hvorfor hun rådes til at overveje at sygemelde sig og derefter blive udredt helbredsmæssigt ift førtidspension via sdp-afd."

På baggrund af sagens oplysninger afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket blev meddelt klageren ved brev af 1/8 2011. Afgørelsen blev begrundet med, at hun ikke havde haft nedsat erhvervsevne i en uafbrudt periode på mindst 3 måneder.

Den 2/8 2011 sendte selskabet endnu et brev til klageren. Af dette brev fremgår:

"Vi har fået oplyst, at du er fratrådt dit job pr. 1. maj 2011, og du skal nu tage stilling til, hvad der skal ske med pensionsordning.

Vi ved ikke, om du fratræder, fordi du har fået nyt job, eller om der er en anden grund. Under alle omstændigheder er det vigtigt, at du bevarer din forsikring, så du er dækket, hvis der skulle ske noget.

Vi foreslår derfor, at du vælger henstand med pensionsbidraget. Så bevarer du forsikringsdækningen, indtil en eventuel ny pensionsordning er faldet på plads.

Giv os venligst besked inden 1. september 2011 om, hvad du vil med din pensionsordning. Udfyld vedlagte skema og send det til os. Har vi ikke svaret inden denne dato, ændrer vi din pensionsordning til en ordning uden indbetaling og med nedsat forsikringsdækning.

Vi vedlægger til orientering 'Fratrådt - hvad nu?', som er en generel vejledning om dine muligheder."

Af den vedlagte generelle vejledning fremgår bl.a.:

"**Jeg ønsker ikke at fortsætte min ordning på nuværende tidspunkt**

Hvis du ønsker at se tiden lidt an, inden du beslutter dig endeligt, kan du vælge henstand på ordningen. Henstand betyder, at du bevarer dækning ved død og invaliditet mod en reduktion i opsparingen. Du skal være særlig opmærksom, hvis du er dækket af engangsudbetalinger ved invaliditet, kritisk sygdom eller død, hvor der ikke skal betales afgift ved udbetaling. Disse dækninger bortfalder ved henstand.

Efter henstandsperiodens udløb kan du genoptage indbetalingerne uden at afgive nye helbredsoplysninger.

Hvis jeg stopper indbetalingen?

Fortsætter du ikke indbetalingen, og har du ikke valgt henstand, ændres pensionsordningen til en hvilende ordning. Hermed bortfalder forsikringsdækningerne. Men du kan sagtens på et senere tidspunkt genoptage indbetalingen, så skal du blot afgive nye tilfredsstillende helbredsoplysninger."

Af klagerens brev af 15/8 2011 til selskabet fremgår:

"Vedlagt fremsendes udfyldt fratrædelsesskema vedr. min pensionsordning med tidligere arbejdsgiver ...

Jeg har valgt en hvilende pensionsordning pga mine nuværende ansættelsesforhold, idet jeg må formode, at det månedlige gebyr på kr. 69,- ikke vil æde min opsparing op, såfremt der fortsat bliver investeret fornuftigt med mine midler.

Jeg vil gerne have tilsendt en opgørelse pr. 30. april."

9. 81.154

Af det vedlagte fratrædelsesskema, der er underskrevet af klageren den 15/8 2011, fremgår bl.a.:

"**Ønsker du fortsat at indbetale på pensionsordningen?** ☐ Ja ☒ Nej
...
Hvis du ikke ønsker at indbetale på pensionsordningen

Jeg ønsker
...
☒ Pensionsordningen ændret til hvilende ordning uden forsikringsdækning"

Af klagerens brev af 17/8 2011 til selskabet fremgår:

"Jeg har modtaget jeres afslag dateret 1 august 2011 på min ansøgning om udbetaling af invalidepension.

I jeres skrivelse begrunder I afslaget med at jeg har været i arbejde uafbrudt efter 21. juni 2011. Det må være et postulat for jeres egen regning. Jeg har godt nok ikke været sygemeldt i længere tid ad gangen efterfølgende selvom jeg har haft smerter. Jeg gik til genoptræning indtil 1. januar 2011 men måtte stoppe, da jeg fik tilbagefald mht. motorik. Jeg har haft mange sygedage indtil jeg overgik til stærkt nedsat tid 1. maj i år. Jeg arbejder p.t. kun omkring 15 timer om ugen. Jeg har ondt hver eneste dag og går i øvrigt dårligt.

Under jeres forsikringsbetingelser §3.2 står der bl.a., at under varig erhvervsevnenedsættelse hører forsikredes generelle erhvervsevne nedsat med 2/3 eller ½, således at almindelig fuldtidsbeskæftigelse ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv, ikke er mulig. Jeg kan her henvise til dokumentation fra min læge samt Privathospitalet ... Jeg vil ikke være i stand til at udføre fysisk krævende erhvervsarbejde af nogen art ligesom det at sidde på en kontorstol hele dagen er en belastning, der smertemæssigt tager en hel dag efterfølgende at komme sig over. Desuden vil min tilstand på intet tidspunkt blive bedre snarere tværtimod.

Som jeg tidligere har nævnt, er I velkomne til at sætte en speciallæge til at teste min grad af invaliditet, idet jeg mener, at evt. krav om en sygemelding i længere tid intet har med min méngrad at gøre.

Venligst videregiv denne indsigelse til jeres afgørelse til juridisk afdeling."

Ved brev af 22/8 2011 til klageren fastholdt selskabet sin afgørelse.

Den 31/8 2011 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Udbetaling af en årlig invalidesum til det fyldte 65. år på baggrund af nedsat erhvervsevne iht. AP Pensions forsikringsbetingelser §37 og §38, idet jeg mener, at min erhvervsevne inden for alle erhverv er nedsat med min 1/3.

Jeg er ikke i tvivl om, at min nuværende tilstand er frembragt i forbindelse med udførelse af min sport, idet jeg fungerede fint forud for disse hændelser."

Selskabet har over for nævnet fastholdt det meddelte afslag på forsikringsdækning. Til støtte herfor har selskabet i brev af 4/10 2011 bl.a. anført:

"**Begrundelse**
...
Klager søgte ved ansøgning af 18. april 2011 om invalidepension og bidragsfritagelse fra AP Pension. ... Klager har ikke ansøgt om udbetaling af invalidesum, men AP Pension ville såfremt, det i sagen om invalidepension fandtes dokumenteret, at erhvervsevnen var nedsat i dækningsberettigende grad, have vurderet retten til udbetaling af invalidesum. Klager har imidlertid ikke fået afslag på invalidesum, og sagen vedrører således i udgangspunktet invalidepension og bidragsfritagelse.
...
Efter klagers ønske er pensionsordningen omskrevet til fripolice den 1. juni 2011, hvorefter såvel invalidepension som invalidesum og ret til præmiefritagelse bortfaldt.
...
Det er forsikrede, som skal dokumentere, at hun er berettiget til udbetaling fra AP Pension. Klager skal derfor med rimelig sikkerhed kunne dokumentere, at hendes erhvervsevne er nedsat på grund af sygdom eller ulykke med mindst ½ for at opnå udbetaling af invalidepension og bidragsfritagelse og med 2/3 for at opnå udbetaling af invalidesum.
...
Midlertidig invalidepension
Det fremgår af journalen fra ... Privathospital d. 21. januar 2011, at der er tale om en kronisk tilstand. AP Pension vurderer således, at klagers tilstand senest på denne dato er varig, og at erhvervsevnen således herefter skal vurderes i ethvert erhverv. AP Pension har vurderet klagers mulighed for at få udbetalt midlertidig invalidepension i perioden frem til den 21. januar 2011.

Sygemelding i sig selv er ikke ensbetydende med, at erhvervsevnen er midlertidigt nedsat med ½ i eget erhverv. Men i det omfang ansøger ikke er sygemeldt, men arbejder fuld tid, er dette en væsentlig indikation på, at erhvervsevnen ikke er nedsat med ½ i eget erhverv.

AP Pension har fra klagers arbejdsgiver fået oplyst, at klager har været sygemeldt på sit job følgende dage:
15. januar - 22. januar 2010 i forbindelse med operation af ve. knæ
2. februar 2010
5. maj 2010
10. maj 2010
18. maj - 15. juni 2010 i forbindelse med operation af hø. knæ

Herudover har kommunen registreret udbetaling af sygedagpenge i forbindelse med operationen i højre knæ i perioden fra 18. maj 2010 til klager raskmelder sig 21. juni 2010, jf. **Bilag ...** Der er ikke i øvrigt oplysninger om sygemelding.

Det fremgår af erklæringen fra egen læge **(Bilag ...),** at klager har været sygemeldt fra 15. januar 2010 i en periode på ca. 3 uger og igen fra 28. maj 2010 i en periode på ca. 4 uger. Ud for spørgsmålet: 'Oplyser patienten at have genoptaget arbejdet?' angiver din egen læge: '***Slutn. Juni 2010 Har fortsat behov for at blive hjemme enkelte dage når hun har for ondt i knæet. Ca. 2-3 dage/mdr + klaret andre dage ved at arbejde hjemme."***

De sygemeldingsperioder, der er oplyst af arbejdsgiver samt kommunen, er således i hovedtræk i overensstemmelse med egen læges oplysninger i **Bilag ...** Som det fremgår af sagen, har klager herudover arbejdet fuld tid frem til 1. maj, hvor hun har valgt at fratræde den pensionsgivende stilling.

Det følger af forsikringsbetingelsernes § 35, at der først kan ske udbetaling den 1. i måneden efter, at nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i det antal måneder, der er aftalt. Der er aftalt følgende karens med arbejdsgiver: '*Invalidepension udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter, der er forløbet 3 måneder fra erhvervsevnetabet.*

Ingen af ovennævnte sygemeldingsperioder er på 3 måneder eller derover, og klager har bortset fra de nævnte sygemeldingsperioder varetaget sit eget job på fuld tid. Da klager ikke med tilstrækkelig sikkerhed har dokumenteret, at hendes erhvervsevne har været midlertidigt nedsat med ½ i en sammenhængende periode på mindst 3 måneder inden 21. januar 2011, finder AP Pension ikke hjemmel i aftalegrundlaget for at udbetale midlertidig invalidepension til klager.

For perioden efter 21. januar 2011 skal erhvervsevnen vurderes efter betingelserne for varigt erhvervsevnetab.

Varigt erhvervsevnetab
Følgende betingelser skal i henhold til aftalegrundlaget være opfyldt for udbetaling af invalidepension og bidragsfritagelse ved varigt erhvervsevnetab:

1. at den nedsatte indtjeningsevne udelukkende skyldes helbredsmæssige forhold (helbredsmæssigt kriterium),
2. at forsikrede ikke er i stand til at tjene mere end ½ af hvad der er sædvanligt for personer uden nedsat erhvervsevne på samme egn med samme uddannelse og alder, (økonomisk kriterium) og
3. at bedømmelsen sker i ethvert erhverv under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse, og at
4. tilstanden skal være varig.

Ovenstående kriterier skal tilsvarende være opfyldt for at opnå udbetaling af invalidesum. Dog er det for invalidesum en forudsætning, at erhvervsevnen er nedsat varigt med mindst 2/3 i ethvert erhverv.

Ved vurderingen tages udgangspunkt i forsikredes helbredsmæssige forhold ud fra de foreliggende lægelige oplysninger, hvorefter der foretages en lægelig vurdering af, hvad personer med samme dokumenterede lidelse normalt evner.

Det har derfor i henhold til ordlyden og praksis ingen betydning for udmålingen af erhvervsevnenedsættelsen, om forsikredes evne til indtjening er nedsat på grund af andre forhold, som for eksempel alder eller personlige og sociale forhold.

Ud over de to ovenfor nævnte sygemeldinger af henholdsvis 3 og 4 ugers varighed, har AP Pension ingen dokumentation for, at klager ikke skulle være fuldt arbejdsdygtig.
...
Som det fremgår af den for AP Pension forelagte dokumentation, har klager bortset fra de nævnte sygemeldinger og evt. enkeltstående dage arbejdet fuld tid.
...

12. 81.154

Klager er fratrådt sin pensionsgivende stilling pr. 1. maj 2011, hvor bidragsindbetalingen er standset. ...

Det fremgår af de kommunale akter, at klager d. 8. april har henvendt sig hos ... Kommune for at drøfte sine muligheder for at førtidspension, jf. **Bilag ...** Det fremgår, at klager på dette tidspunkt fortsat har fuldtidsjob, og kommunen råder hende '*til at overveje at overveje at sygemelde sig og blive udredt helbredsmæssigt ift førtidspension via sdp-afd.'*

AP Pension har ikke modtaget oplysninger om, at klager herefter har sygemeldt sig, eller på anden måde er udredt i kommunalt regi i forhold til offentlige ydelser. AP Pension konkluderer således, at klager bortset fra enkeltstående dage har været raskmeldt siden juni 2010 i forbindelse med den seneste knæoperation.

At klager har valgt at opsige sit fuldtidsjob, og herefter muligvis har fundet et andet job med en anden og af hende selv valgt arbejdstid med supplerende arbejdsløshedsdagpenge, jf. **Bilag ...,** er ikke indikation for, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst ½ i ethvert erhverv på grund af sygdom eller ulykke. Tværtimod peger erklæringen fra egen læge på, at andre forhold ligger til grund for beslutningen om at finde et job på 15 timer. Klager står, på det for AP Pension oplyste grundlag, fuldt ud til rådighed for arbejdsmarkedet og modtager supplerende arbejdsløshedsdagpenge ved siden af et job med en 15-timers arbejdsuge. Der foreligger ingen dokumentation for hel eller delvis sygemelding.

Klagers funktionsbegrænsninger skyldes problemer med knæene og relaterer sig primært til fysisk udfoldelse; op og ned af stiger og trapper, sport, dans og lign. Herudover nævner egen læge, at der er behov for afveksling af stillesiddende arbejde ved eksempelvis at lægge benene op på f.eks. skrivebordet engang imellem. Der er ingen dokumentation for, at klagers funktionsniveau med rette skåneforhold er indskrænket i en grad, således at erhvervsevnen er nedsat med mindst ½ i ethvert erhverv på grund af sygdom eller ulykke. Det helbredsmæssige kriterium for udbetaling, er således ikke med tilstrækkelig sikkerhed dokumenteret opfyldt.

Allerede fordi klager altså står fuldt ud til rådighed for arbejdsmarkedet, finder vi det ikke dokumenteret, at en eventuel, udokumenteret, lønnedgang skyldes sygdom eller ulykke.

AP Pension fastholder således, at klagers sag er blevet behandlet i henhold til aftalegrundlaget, og at erhvervsevnen ikke er dokumenteret nedsat til ½ eller derunder i ethvert erhverv. Da klager ikke med tilstrækkelig sandsynlighed har dokumentet, at den **generelle** erhvervsevne, dvs. i **ethvert erhverv,** er nedsat varigt med mindst ½ på baggrund af sygdom eller ulykke, som det fordres i forsikringsbetingelserne, fastholdes afslaget på udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse."

Klageren har i brev af 15/10 2011 til nævnet bl.a. anført:

"Med indsendelse af min klage til ankenævnet dateret 30-8-2011 indsendte jeg en kopi af en lægehenvisning til ortopædkirurg ... i ... Jeg fremsender vedlagt min læges bekræftelse på, at jeg er henvist til denne læge sammen med en ny udtalelse vedr. højre knæ. Desværre har jeg ikke kunnet få tid til undersøgelse hos ... før 24. oktober 2011, hvorfor jeg ikke p.t. kan præsentere yderligere oplysninger om min tilstand, men vil opfordre AP Pension til at bede om dokumentation fra denne læge efterfølgende ligesom jeg også nu er henvist til Privathospitalet ..., således at jeg vil konsultere flere specialister på feltet, som kan understøtte min helbredsmæssige situation, som umiddelbart er værret med stigende medicinforbrug og

uholdbar arbejdssituation trods den væsentlig nedsatte arbejdstid på kun 15 timer, som blev lidt fejlfortolket af min læge i hendes udtalelser."

I den vedlagte erklæring af 13/10 2011 fra klagerens egen læge fremgår:

"Det skal hermed bekræftes at [klageren] er den 26/8-2011 henvist til ortopædkirurg pga fortsatte voldsomme gener i højre knæ i form af bla kraftig hævelse og smt i hø knæ.
Obj udtalt hævelse over og lige under patella gen dxt tydelig flexions og
extensions defekt ikke sikker anslag af patella ingen løshed ingen sikker ømhed ledlinier."

Selskabet har herefter i brev af 27/10 2011 til nævnet bl.a. anført:

"Da klagers ordning på baggrund af klagers udtrykkelige og begrundede valg, er blevet omskrevet til en hvilende ordning pr. 1. juni 2011, ophørte forsikringstiden med udgangen af maj 2011. Det er således en forudsætning for udbetaling af invalidepension og invalidesum, at der foreligger dokumentation for, at klagers erhvervsevne inden 1. juni 2011 var nedsat varigt med mindst ½ henholdsvis 2/3 i ethvert erhverv.

Det er således ikke relevant at inddrage nye oplysninger på baggrund af lægeundersøgelser efter 1. juni 2011, idet sådanne undersøgelser belyser helbredstilstanden på undersøgelsestidspunktet og dermed ikke i forsikringstiden.

Sagen vedrører således alene spørgsmålet om, hvorvidt klagers erhvervsevne er nedsat med mindst ½ henholdsvis 2/3 i ethvert erhverv inden 1. juni 2011.

AP Pension fastholder således, at klager er blevet behandlet i overensstemmelse med den indgåede aftale, idet der er meddelt afslag på udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse med henvisning til, at klager ikke med tilstrækkelig sikkerhed har dokumenteret, at hendes erhvervsevne er nedsat varigt med mindst 1/2 i ethvert erhverv som følge af sygdom og ulykke i forsikringstiden. Så meget mere fastholdes, at klager ikke er berettiget til invalidesum, hvor det kræves at erhvervsevnen er nedsat varigt i ethvert erhverv med mindst 2/3.

AP Pension finder, at sagen kan afgøres på det foreliggende grundlag. Der henvises i øvrigt til skrivelse af 4. oktober 2011 til Ankenævnet for Forsikring."

Klageren har i brev af 3/11 2011 til nævnet bl.a. anført:

"• Jeg kan ikke se, at der nogen steder i min police står, at jeg ikke er dækket mht. invaliditet, når min skade sker mens jeg er omfattet af policen. At bevare forsikringsdækningen fremadrettet burde kun omfatte senere skader, og AP Pensions 'forslag' ... om at bevare denne for at være dækket ... ser jeg som et forretningsteknisk råd, og der står jo også klart og tydeligt efterfølgende '*hvis der skulle ske noget').* Mine operationer burde være bevis nok for, at forsikringsbegivenheden er indtrådt i forsikringstiden. ... AP Pension pointerer ydermere på side 3 afsnit 6, at nye oplysninger indhentet på baggrund af en lægeundersøgelse efter 1. juni 2011 ikke anses for relevante, men der står intet i mine forsikringsbetingelserne om, hvornår oplysninger om helbredstilstanden senest skal foreligge eller kan fremskaffes. Hvis senere en dokumentation om helbredstilstanden kan tilbageføres til sygdom eller ulykke i forsikringstiden, må den da være relevant?

• Jeg vælger en hvilende ordning, da jeg ikke ser mig i stand til at skulle udrede opretholdelse af invalidedækningen på baggrund af en større årlig indbetaling selvom jeg godt

kunne have ønsket dette. På tidspunktet for det tvungne valg anser jeg ikke en redegørelse for min økonomiske situation som relevant at oplyse over for AP Pension, men sætningen 'mine nuværende ansættelsesforhold' dækker over et timeantal på kun 15 timer pr. uge, så det siger næsten sig selv. Jeg har indtil videre - på trods af min helbredstilstand og de daglige smerter - forsøgt at klare det ugentlige timeantal, og de timer, som jeg har i dag, har jeg udelukkende pga. min arbejdsgivers personlige kendskab til mig og min situation.

Det korte af det lange er, at jeg ingen problemer havde før jeg pludselig ikke kunne gå og måtte opereres, og selv efter genoptræningsforsøg har jeg ikke opnået fuld førlighed, og er i dag totalt afhængig af min bil med fartpilot. Min helbredstilstand har betydet en personlig og økonomisk omvæltning, som jeg kæmper med hver dag.

Jeg mener selvfølgelig modsat AP Pension, at jeg er berettiget til invalidepension på grund af daglige smerter og en drastisk nedsat førlighed i knæene, som gør at jeg i dag er ude af stand til at have en normal hverdag."

Efterfølgende er selskabet og klageren kommet med yderligere bemærkninger i breve til nævnet. I forbindelse hermed har selskabet bl.a. henvist til, at skadevirkningsprincippet er gældende for en forsikring som den omhandlede.

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt.

Af pensionsoversigt dateret 15/2 2010 fremgår, at klagerens pensionsordning bl.a. giver ret til fuld bidragsfritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne, når erhvervsevnen er nedsat til halvdelen eller derunder. Bidragsfritagelse og udbetaling sker efter 3 måneder, når kriterierne i øvrigt er opfyldt. Herudover kan forsikrede have ret til udbetaling af invalidesum.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Afsnit 1. Generelle regler**

...

§ 14. Hvilende ordning (fripolice)

Stk. 1. Ophører bidragsbetalingen før det tidspunkt, der er fastsat i aftalen, og ønsker forsikrede ikke henstand i henhold til § 13, bliver AP NetLink ændret til en hvilende ordning (fripolice) og forsikringsdækningen bortfalder.

...

Afsnit 3. Forsikringsdelen

...

3.2. Invaliditet (AP Pension)

§ 32. Definition af invaliditet/erhvervsevnenedsættelse

Midlertidig erhvervsevnenedsættelse
Ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde som følge af sygdom/ulykke.

Dækningsberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - pga. sygdom eller ulykke ikke længere skønnes at være i stand til ved egen arbejdsindsats at oppebære en indtægt, der er mere end 1/3 henholdsvis 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan tidligst ske efter karensperiodens udløb, jf. § 35, stk. 1.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan ske i begyndelsen af perioden med nedsat erhvervsevne og for en begrænset periode.

Når AP Pension har vurderet, at forsikrede varigt har mistet den generelle erhvervsevne, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse ophører senest efter 24 måneder.

I de to første år efter ophør af udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan der ikke på ny ske udbetaling efter disse regler ved et sygdomsforløb, som direkte eller indirekte har sammenhæng med det sygdomsforløb, der tidligere er sket udbetaling på baggrund af.

...
Varig erhvervsevnenedsættelse
Fortsætter forsikrede med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at forsikredes fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3 eller 1/2.

Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Vurderingen af forsikredes generelle erhvervsevnenedsættelse foretages under alle omstændigheder senest, når forsikrede har været midlertidig uarbejdsdygtig i 24 måneder. AP Pension kan dog for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af den varige erhvervsevnenedsættelse. Så længe udskydelsen varer, fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Forsikredes generelle erhvervsevne anses for varigt at være nedsat i dækningsberettiget grad, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - ikke længere er i stand til at oppebære en indtægt på mere end 1/3 henholdsvis 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.
...
§ 34. Dokumentation

AP Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i ydelsesberettiget grad, og kan forlange de oplysninger, som AP Pension anser for nød-

vendige til bedømmelse heraf. Desuden er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge af læger efter anmodning fra AP Pension.

§ 35. Udbetaling og ophør af udbetaling af invalidepension

Stk. 1. Udbetaling af invalidepension træder i kraft den 1. i måneden efter, at nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i det antal måneder, som fremgår af pensionsoversigten.
...

§ 36. Bidragsfritagelse

Stk. 1. AP Pension overtager den aftalte bidragsbetaling til AP NetLink, hvis den forsikredes erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad i det antal måneder, som fremgår af pensionsoversigten.
...

§ 37. Betingelser for udbetaling af invalidesum

Stk. 1. For at udbetaling af invalidesum kan finde sted, skal nedsættelsen af den generelle erhvervsevne til 1/3 eller derunder skønnes at være af varig karakter. Det skal således være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses at ville være nedsat til 1/3 eller derunder.

Stk. 2. Invalidesum kan tidligst udbetales et år efter dækningens indtræden. Det er forudsat, at invaliditeten har varet uafbrudt i et år, og at forsikrede er i live et år efter invaliditetens indtræden."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet som ubestridt at måtte lægge til grund, at pensionsordningen pr. 1/6 2011 er ændret til en hvilende ordning med den konsekvens, at forsikringsdækningerne er bortfaldet fra dette tidspunkt.

Forsikringsbegivenheden ved dækning for et nærmere angivet tab af erhvervsevne er efter nævnets opfattelse det tidspunkt, hvor erhvervsevnetabet når det i forsikringsaftalen angivne omfang - også kaldet skadevirkningsprincippet. Klageren kan således ikke opnå ret til bidragsfritagelse og udbetaling, såfremt erhvervsevnetabet først når det dækningsberettigende omfang efter forsikringstidens ophør.

På det foreliggende grundlag finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens midlertidige/specifikke erhvervsevne har været nedsat med mindst halvdelen i mere end 3 måneder i forsikringstiden. Nævnet finder i øvrigt ikke grundlag for at kritisere, at selskabet

fra den 21/1 2011 er overgået til vurdering af den varige/generelle erhvervsevne. På det foreliggende grundlag finder nævnet det heller ikke godtgjort, at den generelle erhvervsevne i forsikringstiden har været nedsat i dækningsberettigende grad ud over karenstiden på 3 måneder. Efter det oplyste kan nævnet således ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til andet resultat.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson